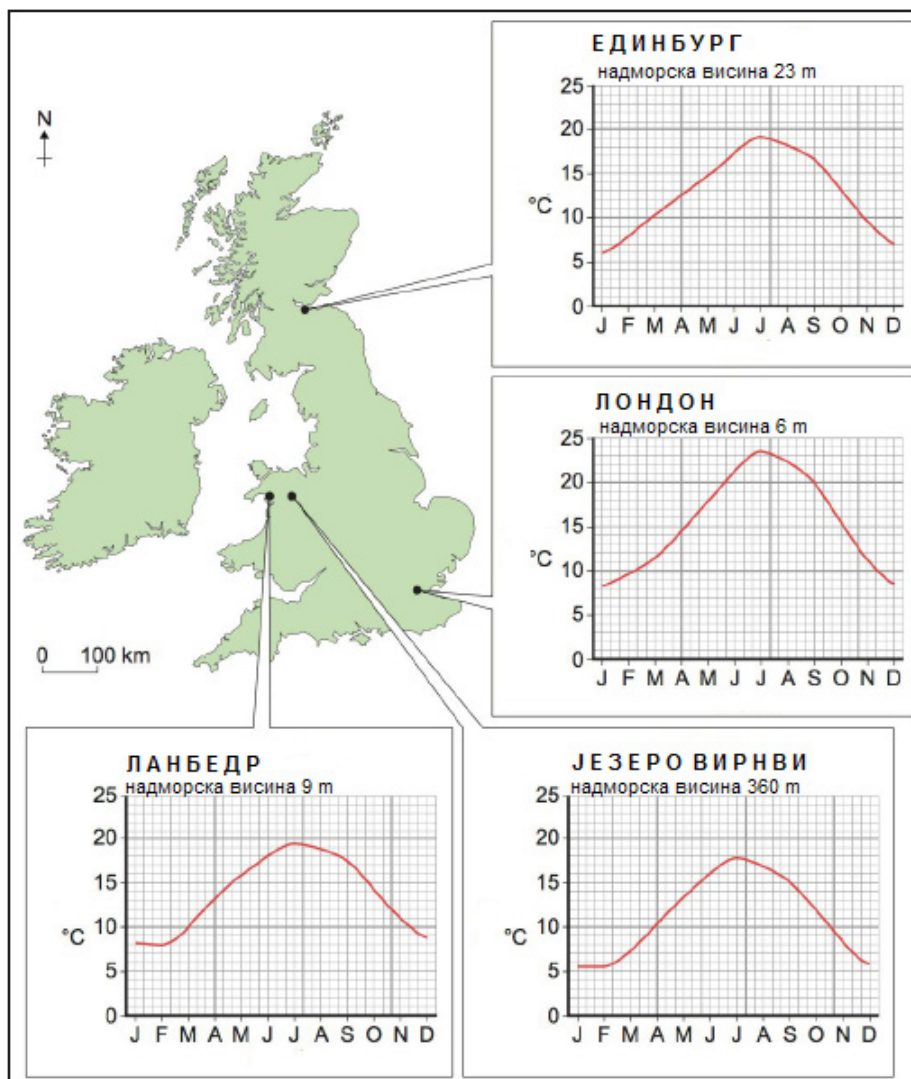

1. Дата је Карта број 1: Просечне температуре ваздуха појединих градова са њиховим географским положајем.

Карта бр. 1: Географски положај и просечне температуре ваздуха у приказаним градовима

а) Наведи 2 највећа острва приказана на карти:

_____ , _____.

0,5	<input type="text"/>
-----	----------------------

б) Од којих конститутивних држава се састоји унија приказана на Карти број 1?

_____.

0,5	<input type="text"/>
-----	----------------------

в) Који су градови, од наведених на Карти број 1, престонице држава из задатка 1-б)?

_____ , _____.

0,5	<input type="text"/>
-----	----------------------

г) На основу Карте број 1, наведи просечне вредности температуре датих градова за следеће месеце:

Језеро Вирнви: април: _____ август: _____ децембар: _____
 Лондон: март: _____ септембар: _____ новембар: _____

1	<input type="text"/>
---	----------------------

д) Наведи разлоге због којих просечне температуре два блиска места могу бити потпуно различите (као што су то на Карти број 1 Ланбедр и језеро Вирнви).

 _____.

1	<input type="text"/>
---	----------------------

ђ) Објасни зашто је просечна температура у Единбургу доста нижа него просечна температура у Лондону.

1

2. а) Допуни следеће реченице:

Дужина обасјавања Земљине површине директним Сунчевим зрачењем у неком месту назива се трајање сунчевог сјаја или _____.

Дата је Слика број 1 на којој је приказан инструмент за мерење трајања сунчевог сјаја који се зове _____.

1

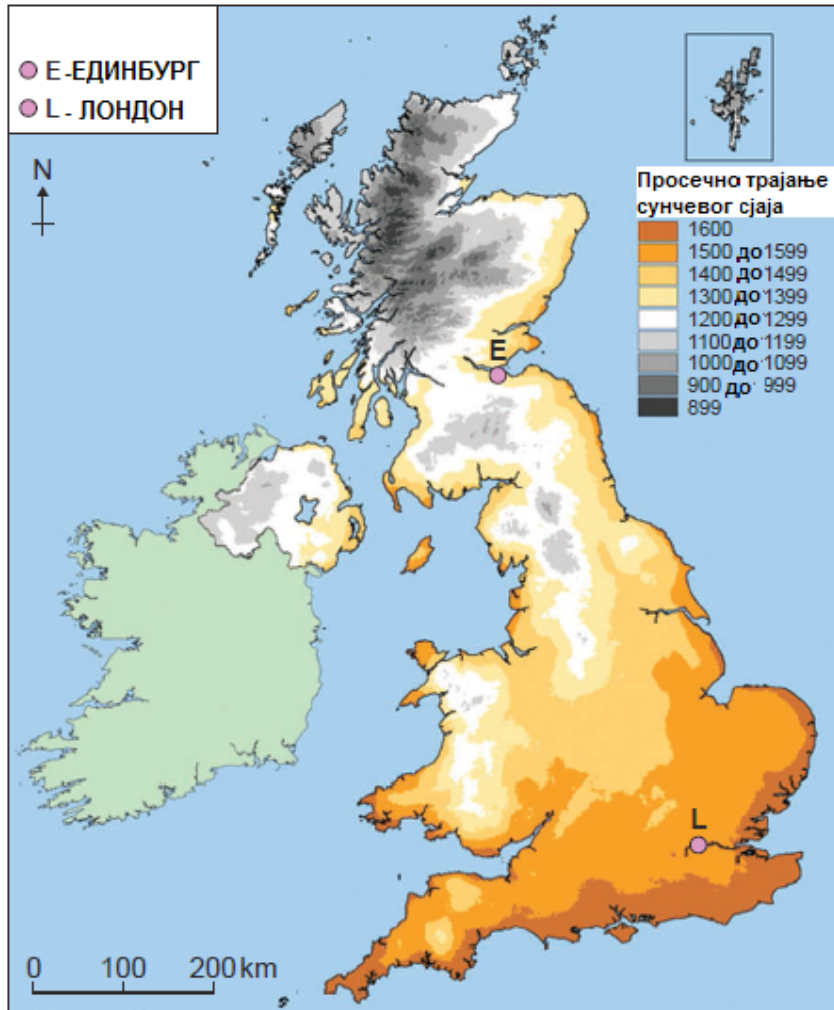

Слика бр. 1: Инструмент за мерење сунчевог сјаја

б) Објасни како ради инструмент приказан на Слици број 1.

1

в) Дата је Карта број 2: Просечно трајање сунчевог сјаја, у периоду од 1981. до 2010. године

Карта број 2: Просечно трајање сунчевог сјаја у Великој Британији

На основу података са Карте број 2, одреди тачност следећих реченица:

(Уколико је тврдња тачна упиши слово **Т**, а уколико је нетачна слово **Н**)

ТВРДЊА	Т/Н
Лондон добија између 1500 и 1599 сати сунца годишње.	
Приморске области на југу краљевине примају годишње највећу количину сунчевог сјаја.	
Број сунчаних сати се смањује од запада ка истоку државе.	
Единбург добија мање од 900 сати сунчевог сјаја годишње.	
Најмању количину сунчевог сјаја добија северозападни део државе.	

2,5

3. а) Допуни следеће реченице:

Механичко кретање становништва или миграције подразумевају промену места сталног боравка. Зависно од смера миграција, разликује се досељавање или _____ и иселјавање или _____.

1

б) Шта је миграциони салдо?

1

в) Дат је График број 1: Упоредни миграциони салдо држава Катар, Уједињени Арапски Емирати (УАЕ), Румунија, Сједињене Америчке Државе (САД), Сирија, Јамајка и Кина.

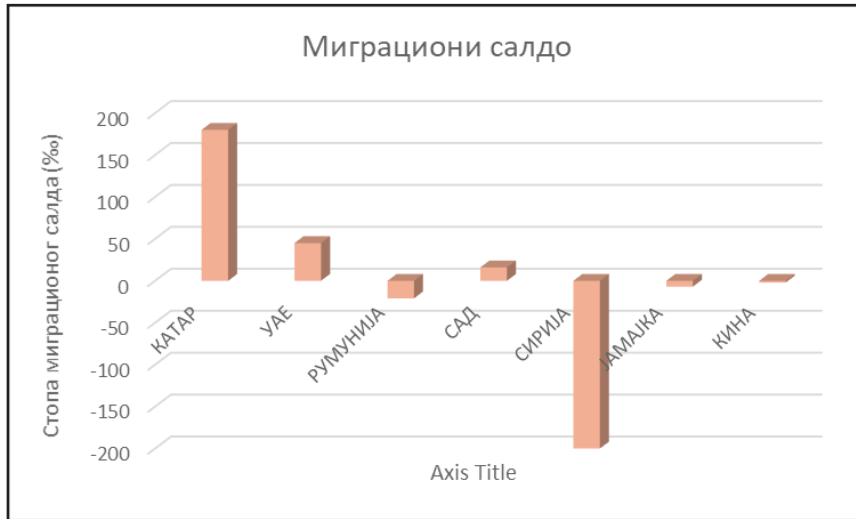

График бр. 1: Миграциони салдо
(Извор: World bank, 2012)

На основу података из Графика број 1, одговори на следећа питања:

в-1) Која држава има највећу стопу миграционог салда?

Држава: _____

0,5

в-2) Наведи разлоге због којих држава (коју си навео/ла у задатку в-1)) бележи највећи миграциони салдо?

1

в-3) Која држава има најмању стопу миграционог салда?

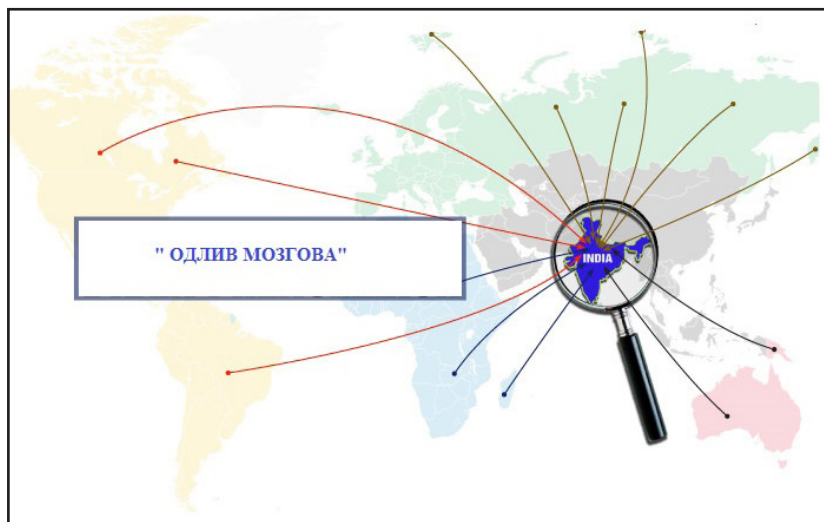
Држава: _____

0,5

г) Објасни шта означава термин „одлив мозгова“.

1

д) Карта број 3: „Одлив мозгова из Индије.

Карта бр. 3: „Одлив мозгова“ из Индије

Објасни Push и Pull факторе који доводе до појаве ове врсте миграција у Индији.

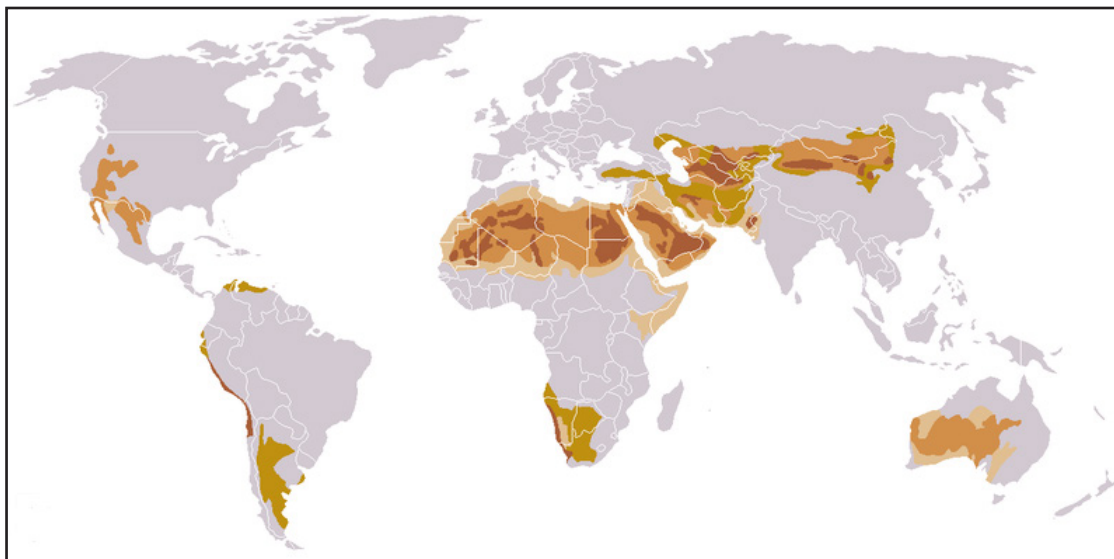
Push фактори: _____

Pull фактори: _____

2

4. Дата је Карта број 4: Пустињске области у свету.

а) Пронађи на Карти број 4 положај највеће пустиње на свету и на том месту напиши њен назив.

Карта бр. 4: Пустињске области у свету

0,5

б) Објасни шта означава појам дезертификација и наведи антропогене разлоге због којих долази до овог процеса.

Објашњење: _____

Разлози: _____

2

в) Наведи разлоге због којих се највеће пустињско пространство налази у области око повратника.

1

г) Пустиња Намиб налази се у Африци, на самој обали Атлантског океана. Објасни због чега је дошло до формирања ове пустиње.

1

д) Дата је Табела број 1: Укупна површина континента и површина прекривена пустињама за Северну Америку, Јужну Америку, Африку, Азију и Аустралију.

КОНТИНЕНТ	УКУПНА ПОВРШИНА (10 ⁶ km ²)	ПОВРШИНА ПРЕКРИВЕНА ПУСТИЊАМА (10 ⁶ km ²)
СЕВЕРНА АМЕРИКА	17,8	1,9
ЈУЖНА АМЕРИКА	24,5	1,8
АФРИКА	30,4	10
АЗИЈА	44,5	14,3
АУСТРАЛИЈА	7,7	3,4

Табела бр. 1: Укупна површина континента и површина прекривена пустињама

д-1) На основу података из Табеле број 1, закључи на ком континенту се налазе највеће површине под пустињама, а на ком најмање?

Највеће површине под пустињама: _____

Најмање површине под пустињама: _____.

0,5

д-2) Који континент има највеће пустињско пространству у односу на своју укупну површину?
Израчунај колики је проценат тог континента прекривен пустињама.

Континент: _____

Површина прекривена пустињама: _____ %

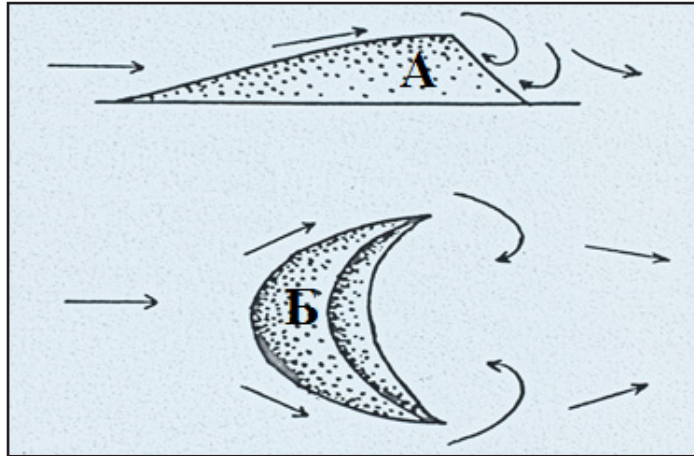
0,5

ђ) Која спољашња сила је доминантна у пустињским пределима?

Спољашња сила: _____

0,5

е) Дата је Слика број 1: Облици рељефа у пустињским областима.

Слика бр. 1: Облици рељефа у пустињским областима

Одговори на следећа питања:

На Слици број 1, облик рељефа означен словом А зове се _____, а облик рељефа означен словом Б зове се _____.

1

5. Дат је График број 2: Промена броја становника по континентима за године 1950., 2000., као и процене за 2050. годину.

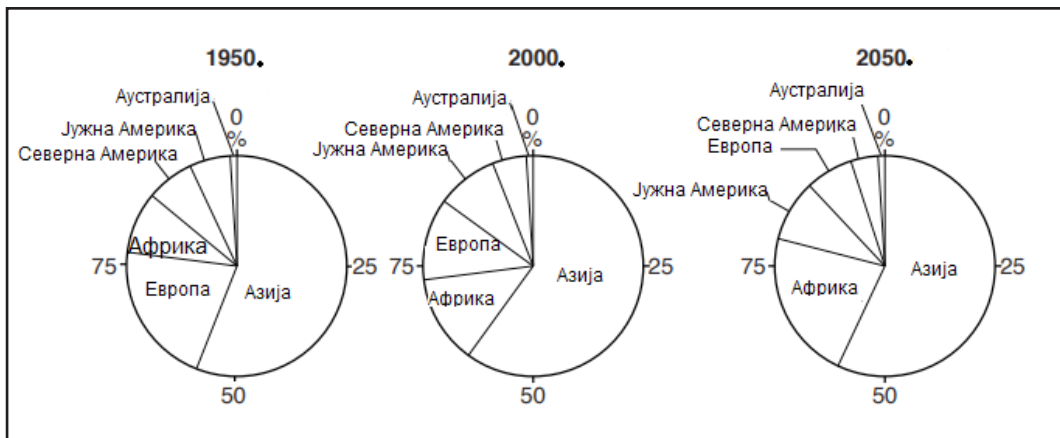

График бр. 2: Промене броја становника по континентима

На основу Графика број 2, одговори на следећа питања:

а) На ком континенту се налази највећи проценат светске популације?

0,5

б) На ком континенту је проценат светске популације опао са 21% 1950. године на 12% 2000. године?

0,5

в) Објасни разлоге због којих се проценат светске популације у Африци повећао у периоду од 1950. до 2000. године.

1

г) Шта је густина насељености?

1

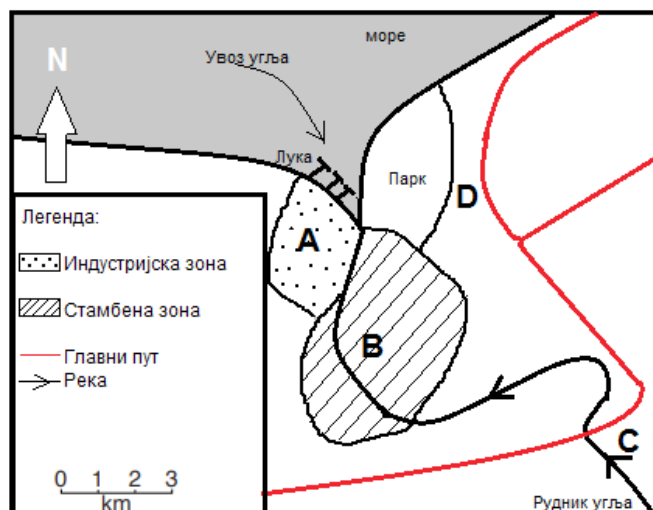
д) Објасни како физичко-географски фактори утичу на просторни размештај становништва.

1

ђ) У неким земљама света знатан пораст популације довео је до појаве пренасељености. Наведи 4 проблема узрокована појавом пренасељености са којима се те земље суочавају.

1

6. Дат је Прилог број 1: Простор за изградњу термоелектране

Прилог бр. 1: Простор за изградњу термоелектране

а) Измери дужину главног пута од раскрснице до реке. Резултат прикажи у километрима.

_____ km

0,5

б) Заокружи тачан одговор: Термоелектране користе

обновљиве изворе енергије

необновљиве изворе енергије

0,5

в) У Прилогу број 1 словима А, В, С и D означене су могуће локације за изградњу нове термоелектране. За сваки од следећих фактора, изабери локацију за нову термоелектрану и означи је са X у табели испод, а затим наведи разлог за твој избор локације.

Фактор: Транспорт

Локација	A	B	C	D
Означи са X				

Разлог: _____

1

Фактор: Одлагање отпадног материјала

Локација	A	B	C	D
Означи са X				

Разлог: _____

1

7. Заокружи слово испред тачног одговора:

Туризам је привредна делатност која припада:

а) примарном б) секундарном в) терцијарном г) квартарном сектору делатности.

0,5

б) Дата је Карта број 5: Јабланички и Пчињски округ

Карта бр. 5: Јабланички и Пчињски округ

Допуни следеће реченице:

Административни центар Пчињског округа је град _____, док је административни центар Јабланичког округа град _____ (на линији напиши тачан одговор) 0,5

в) Дата је Табела број 2: Промене броја становника У Јабланичком и Пчињском округу.

	1948	1953	1961	1971	1981	1991	2002	2011
Јабланички округ	231280	244128	254855	260982	262531	255011	240923	216304
Пчињски округ	209232	220910	222520	230373	238753	243529	227690	159081

Табела бр. 2: Промене броја становника

в-1) На основу података из Табеле број 2, напиши од које пописне године Јабланички округ бележи смањење броја становника.

Пописна година: _____

0,5

в-2) Које пописне године је забележено највеће смањење броја становника и у ком округу?

Пописна година: _____

Округ: _____

0,5

в-3) Наведи 3 разлога која су довела до смањења броја становника у поменутом округу.

Разлози: _____

1

г) Као део Програма развоја и опоравка општина, потребно је направити План развоја туризма у Јужној Србији, прецизније у Пчињском и Јабланичком округу.

г-1) Наведи 5 туристичких атракција овог дела наше државе:

Туристичке атракције: _____

1	
---	--

г-2) Наведи које врсте туризма се могу развити у приказаном делу Србије.

1	
---	--

г-3) Направи SWOT (Снаге, Слабости, Шансе, Претње) анализу за туризам у Јужној Србији.

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
ШАНСЕ	ПРЕТЊЕ

4	
---	--